

Księżycowa pani, łowczyni, dziewica. Artemida.

Kojarzona jest z dzikimi zwierzętami, co niejako oddaje jej nieuchwytną, nieujarzmioną i nieskrępowaną naturę. Cechy te wyrażają łania, zając, jelen i przepiórka. Lwica personifikuje władczość i zdolności łowieckie. Niszczycielski i okrutny aspekt Artemidy uosabia dzik; niedźwiedź z kolei troskę o młode. Artemida utożsamiana jest także z dzikimi końmi, które wśród stada czują się nieskrępowanie wolne, podobnie jak ona w towarzystwie nimf leśnych i rusalek.

Opowieści wskazują, że zdecydowanie staje w obronie tych, którzy proszą o pomoc. Srogo karze zdrajców. Jako jedyna bogini wielokrotnie pomagała swojej matce i innym kobietom. W jednym z mitów Aretuza - leśna nimfa, przywołała Artemidę, gdyż groził jej gwałt. Ta, usłyszawszy wołanie, otuliła nimfę płaszczem z porannej mgły i zamieniła w źródło. Nie okazywała litości tym, którzy ją znieważyli. Srogiej kary doświadczył pewien myśliwy, który podglądał boginię i nimfy kąpiące się w jeziorze. To naruszenie prywatności obraziło Artemidę. Ukarła myśliwego, zamieniając go w jelenia, który potem padł ofiarą własnych psów myśliwskich.

Bogini księżycy uosabia niezależność kobiecego ducha, odwagę i nonkonformizm. Realizuje upragnione cele, nie dotyczy jej tabu. Nie była nigdy ofiarą jakiegokolwiek nadużycia. Obcy jest jej stan zakochania i bycia żoną. Reprezentuje nietykalność i postawę samodzielności. Odzwierciedla się w społecznych ruchach i działaniach, które mówią o nadużyciach wobec kobiet, dzieci, ofiarach molestowania i gwałtów, pornografii a także przemocy wobec zwierząt.

Jest w związku z naturą. Współcześnie jej aktywność mogą odzwierciedlać kobiety, które samotnie wędrują przez góry, z tęsknotą patrzą w księżyc, lubią pustkę pustyni i samotność. Odrobine tych cech można zobaczyć u Reese Witherspoon w filmie "Dzika droga".

Artemida cierpi od widoku dzikiego zwierzęcia zamkniętego w klatce, czy gdy czyta, że kolejne połacie zielonych płuc świata zostały wycięte. Poznanie tego archetypu umożliwia kobiecie zespolenie się z naturą i stanie się jej częścią. Artemida może wyrazić się w słowach:

Siedząc w czerwcowy wieczór, czujnie, jak kot, nasłuchuję odgłosów zbliżającej się burzy. Raz po raz widzę jak granat nieba zabarwia się błyskawicami. Jakbym splatała się w uścisku z każdym grzmiotem i błyskiem. Pieśń burzy jest coraz bliżej, jednak, co chwilę przerywa go absolutna cisza, czasami urozmaicona cykaniem świerszcza. A ja jestem nierozzerwalnie złączona z tą chwilą. Czujna i przepelniona radością wyrażająca się w stanie doskonałego bycia w jedności z tym, co mnie otacza.

Kobiety, w których aktywna jest Artemida często żyją w celibacie, a ich seksualność nie może się rozwinąć i wyrazić. Artemida lesbijka, podobnie jak jej heteroseksualna odpowiedniczka unika związków, w których nawet w minimalnym stopniu czuje się zdominowana czy zależna. Ta potrzeba nieskrępowanej wolności powoduje, że jest znacznie uboższa o doświadczenie bycia w związku. Artemida potrzebuje wyzwania, nowych osiągnięć, wiedzy, przygód. Tłumiąc archetyp tej bogini kobieta może czuć się sfrustrowana i wpadać w nastroje depresyjne.

Niszczycielski aspekt Artemidy symbolizuje dzik. Jej gniew zwykle kierowany jest do mężczyzn, którzy jej nie doceniają i nie szanują tego, co dla niej ważne. Aby pokonać niszczycielski aspekt samej siebie musi stanąć twarzą w twarz ze swoją destrukcyjną siłą. Ta lekcja wymaga odwagi i pokory oraz otwartości na fakt, że ma się wady. Kobiety o silnym archetypie tej bogini czują się niezniszczalne a ich sądy są czarno-białe. Zmiana zachodzi, gdy kobieta doświadczy empatii,

wrażliwości i współczucia, nie tylko w kontekście przyrody, ale w obszarze relacji, szczególnie z mężczyznami. Refleksja może uświadomić Artemidzie, że potrzebuje zarówno intymności jak i niezależności w relacjach.

Greckie okręty miały wyruszyć na Troję. Zaniepokojony Agamemnon pytał wieszczka z jakiego powodu nie ma wiatru. Ten odpowiedział, iż znieważona została Artemida i tylko złożenie w ofierze córki króla może przeblagać boginię. Agamemnon zwabił podstępem swą córkę do portu pod pretekstem ślubu z Achillesem. Gdy przybyła, czekał na nią stos.

Mit mówi o dwóch zakończeniach tej historii. Pierwsze: Ifigenię uśmiercono zgodnie z życzeniem Artemidy. Drugie, że w chwili podpalenia stosu Artemida zabrała Ifigenię do swojej świątyni, darując jej życie. To ilustracja dwóch możliwych sposobów działania bogini. Pierwszy wymaga od kobiet, aby zabiły, (spaliły) w sobie cechy uważane powszechnie za kobiece: otwartość, troskę, ufność. Drugi to pomoc w wyzwaniu się ograniczeń, które dewaluują i zniewalają, bez względu na konsekwencje.

Artemida jest uważana za księżycową boginię; księżyc w prawierzeniach za pierwszego zmarłego, ale w tym kontekście śmierć to jedynie początek transformacji znanego do tej pory życia. Wierzenia w bóstwa lunarne przekazują, iż zmarli po śmierci wędrują na księżyc i tam nabierają sił do nowego jestestwa. Artemida, jako księżycowa bogini ma w swojej opiece dusze zmarłych oczekujących na nowe życie. Ta postać może wspomóc kobiety, które pragną zmiany, niejednokrotnie wiążącej się ze śmiercią starego, po to, by mogło urodzić się nowe.

Katarzyna Włoch Hyla